

Handläggare: Karin Svanberg
Telefon: 08-508 25 406

Till
Socialtjänstnämnden

Revidering av Stockholms stads brottsförebyggande program

Förslag till beslut

1. Socialtjänstnämnden godkänner för egen del revidering av stadens brottsförebyggande program i enlighet med detta tjänsteutlåtande.
2. Socialtjänstnämnden överlämnar ärendet till kommunfullmäktige för beslut.

Dag Helin

Fredrik Jurdell

Sammanfattning

I enlighet med projektdirektiv för revidering av Stockholms stads brottsförebyggande program, budgettext för 2007, inriktningsmål för 2007-2010, beskrivning av program som styrdokument i budget för 2009 samt vision 2030 har socialtjänstförvaltningen utarbetat ett förslag till reviderat brottsförebyggande program för staden (bilaga 1).

Programmet anger att stadens övergripande mål med det brottsförebyggande arbetet är:

Att minska antalet brott och öka tryggheten.

Det brottsförebyggande arbetet ska präglas av en helhetssyn och integreras i alla förvaltningar och bolag. Stadens nämnder och bolag ska utifrån programmets övergripande mål, och med hänsyn till interna behov och prioriteringar utforma aktiviteter och formulera indikatorer för uppföljning inom sina respektive

verksamhetsområden. Uppföljning av arbetet ska göras årligen inom ramen för stadens integrerade system för ledning och styrning (ILS).

Kunskapsbaserade arbetssätt och samverkan med relevanta aktörer säkerställer att det brottsförebyggande arbetet utvecklas och är verksamt.

Vid konstaterade och dokumenterade problem med brottslighet ska följande fem grupper av aktiviteter tas under övervägande:

1. Stärka formell och informell social kontroll
2. Minska brottsbenägenheten
3. Försvåra genomförandet av brott
4. Lindra brottens skadeverkningar
5. Minska obefogad rädsla för brott

Exempel på aktiviteter i varje grupp ges i programmet. Exempelen är aktiviteter som stadens olika verksamheter kan utföra, initiera eller stödja. Gemensamt för dem är att det oftast krävs samverkan mellan flera verksamheter såväl inom som utanför staden. Valet av aktivitet för enskilda nämnder och bolag beror på problemens karaktär och nivå som ska finnas dokumenterad. Valet ska också stödja sig på tillgänglig kunskap om effektiva metoder.

Varje nämnd och styrelse ansvarar för att ta fram aktiviteter och indikatorer för sitt brottsförebyggande arbete. I programmet anges övergripande indikatorer med inriktning på anmälda brott i ett antal kategorier, självrapporterad utsatthet för brott och upplevd trygghet från stadens trygghetsmätning, till socialtjänsten inkomna ärenden om unga lagöverträdare samt uppgifter från Stockholmsenkäten. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden ansvarar för att dessa indikatorer följs upp och återrapportering till relevanta aktörer.

Stockholms stads brottsförebyggande program gäller fr.o.m. beslut i kommunfullmäktige t.o.m. år 2012. Under år 2012 ska programmet revideras.

Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden ansvarar för programmets implementering och revidering.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts vid avdelningen för stadsövergripande sociala frågor, enheten Preventionscentrum Stockholm, vid socialtjänstförvaltningen. Revideringen är gjord med direktiv från stadsledningskontoret. Arbetet har haft en styrgrupp som har sammanträtt två gånger och följts av en referensgrupp som sammanträtt två gånger.

Styrgruppens ordförande	Fredrik Jurdell	Socialtjänstförvaltningen
Styrgruppsmedlemmar	Peter Carlsten	Socialtjänstförvaltningen

	Karin Svanberg	Socialtjänstförvaltningen
	Ebba Agerman	Familjebostäder
	Åsa Berntsson	Skarpnäcks SDF
	Sakir Demirel	Rinkeby-Kista SDF
Referensgrupp:	Lotta Gilhardt	Enskede-Årsta-Vantör SDF
	Gunilla Schedin	Norrmalm SDF
	Per Granhällen	Rinkeby-Kista SDF
	Annsöfi Johansson	Södermalm SDF
	Eva Widergren	Stadsbyggnadskontoret
	Ola Jörgensen	Polismyndigheten i Stockholms län
	Erik Grevholm	Brottsförebyggande rådet (myndigheten)

Bakgrund

Stockholms stads brottsförebyggande program beslutades i kommunfullmäktige 2006-06-12 (Dnr 325-2663/2005). Programmet togs fram av socialtjänstförvaltningen år 2004-2006 med ett antal dokument av utredande och inventerande karaktär som bas. Av särskilt vikt är en teoretisk utgångspunkt för det brottsförebyggande arbetet och en genomlysning av stadens alla verksamheters brottsförebyggande arbete som genomfördes i samverkan med kriminologiska institutionen vid Stockholms universitet och professor Jerzy Sarnecki. Dessutom inhämtades erfarenheter från andra städer i Sverige, Norden och i viss mån även Europa. Arbetet med programmet presenterades kontinuerligt för en referensgrupp bestående av tjänstemän i chefsbefattningar och en referensgrupp bestående av politiker i majoritet och opposition. Enskilda intervjuer gjordes också med samtliga personer i de båda referensgrupperna. I budget för 2007 angavs att Stockholms stads brottsförebyggande program ska revideras och under 2007 utarbetades en plan för hur revideringen skulle genomföras i samverkan mellan socialtjänstförvaltningen och stadsledningskontoret.

Revideringen av stadens brottsförebyggande program har främst inneburit att ta fram nyckeltal för övergripande uppföljning av det brottsförebyggande arbetet, en anpassning av programmets innehåll till de skrivningar om trygghet och förebyggande arbete som finns i inriktningsmålen för 2007-2010 och i Vision

2030 samt en anpassning till skrivningarna i budget för 2009 om program som styrdokument.

Revideringen har därför främst bestått i att i samarbete med brottsförebyggande aktörer i staden, experter på brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete och med kompetens runt uppföljningsrutiner i Stockholms stad (referensgrupp) ta fram relevanta och övergripande nyckeltal. Arbetet har också lett till att ursprungliga formuleringar i programmet förändrats. Förändringarna i texten är främst av förtydligande eller konkretiserande karaktär och en anpassning till nu gällande styrdokument. Texten har också förkortats väsentligt. Text som tagits bort har bedömts som sådan som kan ges genom andra kommunikationskanaler, t ex på stadens webbplats och intranät, i samband med implementeringen av programmet. Den vetenskapliga grund som det ursprungliga programmet utgick ifrån genomsyrar dock fortfarande programtexterna.

Program och stadens integrerade ledningssystem (ILS)

Budgeten är överordnad och styrande för stadens alla verksamheter. Övriga styrdokument har att förhålla sig till den. Utifrån de mål som kommunfullmäktige fastställer i budgeten finns styrdokument inom olika områden. Ett program är ett övergripande och långsiktigt styrdokument. De övergripande mål som anges i program kan sträcka sig över mandatperioder men aktiviteter och indikatorer kan komma att förändras utifrån förändringar av budgetens inriktning. ILS-webb är det huvudsakliga verktyget för att styra mot och följa upp kommunfullmäktiges mål genom beslutade indikatorer och aktiviteter. Uppföljning av program och riktlinjer ska inordnas i budgeten genom indikatorer och aktiviteter. Därigenom följs programmen upp tillsammans med uppföljningen av nämnder och styrelsers ekonomi och verksamhet.

Programmets implementering

Att programmets mål, aktiviteter och indikatorer årligen anges i budget och följs upp är en god start på en implementering av programmet. Programtexten är dock i denna reviderade version så förkortad och komprimerad att mottagaren, särskilt de med viktiga funktioner i det brottsförebyggande arbetet, behöver kompletterande information. Det gäller t.ex. hänvisningar till material som programtexten bygger på och andra källor till exempelvis forskning och empiriska belägg för olika arbetssätt. Sådant bör kunna samlas på stadens webbplats och intranät. Dessutom behöver de aktörer som blir direkt involverade i arbetet möjligheter till erfarenhetsutbyte och kompetensutveckling. Preventionscentrum Stockholm vid socialtjänstförvaltningen har god erfarenhet av att ge sådant stöd till lokala brottsförebyggande aktörer och i viss mån även till fackförvaltningar och bolag. Under en period, då programmet ska implementeras, finns det därför anledning att intensifiera det stödet.

Förvaltningens synpunkter

Det lokala brottsförebyggande arbetet i Stockholm har i likhet med övrigt förebyggande arbete utvecklats starkt under 2000-talet. Det finns nu lokala brottsförebyggande råd i alla stadsdelsnämnder, kompetensen på området har ökat och engagemanget är större än någonsin. Trots detta finns det behov att ge arbetet den stadga och kontinuitet som behövs för ett långsiktigt förebyggande arbete. Det brottsförebyggande arbetet - som ofta varit beroende av statliga bidrag, enskilda individers engagemang och präglats av ”projektorganisation” - behöver ges en tydligare plattform och prioritet.

Ett tydligt stadsövergripande brottsförebyggande program som ges möjlighet att verka genom stadens integrerade ledningssystem är en mycket bra början på en integrering av det brottsförebyggande arbetet i stadens förvaltningar och bolag. Det är också en utmaning för systemet p.g.a. arbetets tvärssektoriella karaktär.

Stockholms stads brottsförebyggande program kan ge arbetet nödvändig långsiktighet som är så viktig i det förebyggande arbetet. Enligt förvaltningens mening kompletterar det lokala och centrala arbetet varandra och det finns starka beröringspunkter med annat förebyggande arbete i staden där samordningsvinster kan göras. Programmets inriktning kompletterar också väl intentionerna i två andra program som socialtjänstförvaltningen tagit fram: Stockholms stads program för kvinnofrid och Stockholms tobaks-, alkohol och narkotikapolitiska program.

Detta bidrar till att skapa bättre förutsättningar för det lokala arbetet och att få till stånd en övergripande samordning av det generella brottsförebyggande arbetet för Stockholms stad. Därmed bör också en ökad likvärdighet i arbetet uppnås.

Förvaltningen hänvisar i övrigt till bilagda förslag om ett brottsförebyggande program för Stockholms stad.